

CHIMKENT SHAHAR №2 SHIFOXONASINING KARDIOLOGIYA BO'LIMIDA SURUNKALI YURAK YETISHMOVCHILIGI HASTALIGI BILAN DAVOLANGAN BEMORLARNING KOMPLAYENSINI BAHOLASH

Saxova B.O., Iskandirova E.D., Shagieva G.A., Alimova Yu.U.

H.A. Yasavi nomidagi xalqaro qozoq-turk universiteti, Chimkent kampusi
Chimkent, Qozog'iston

Kirish. Yurak yetishmovchiligi hastaligi rivojlanishida miokardning takroran modellanishi, sistolik disfunksiyasi, chiqarish fraksiyasi pasayishining ham ahamiyati bor.

Komplayentlilik – shifokorning tavsiyalariga qat’iy rivoja qilish, asosan, preparatlarni vaqtida qabul qilish bemor davolanishining samaradorligini va natijasini aniqlab beradi.

Tadqiqotning maqsadi: stasionarda yurak yetishmovchiligi hastaligi bilan davolanayotgan bemorlarning takroran gospitalizasiyalanish sababi va komplayensini aniqlash.

Tadqiqot materiallari va usullari. Bu tadqiqot Chimkent shahar №2 shifoxonasining kardiologiya bo’limida 2022 yilning sentyabr-noyabr oylarida davolangan bemorlar ustida olib borildi.

Yurak yetishmovchiligi hastaligi bilan kasallangan bemorlarning komplayensi Morski-Grin shkalasi bilan baholandi: umumiy 33 bemor: 21 ta ayol va 12 ta erkak. O’rta yosh (45 – 59 yosh) n=5, keksalik (60-74 yosh) n=14, nuroni yosh (75 va undan yuqori) n=14. Yurak yetishmovchiligi bilan kasallangan bemorlar – 23: ayol – 15 ta , erkak – 8 ta. Yurak yetishmovchiligi bilan kasallanmagan bemorlar – 10: ayol –6 ta, erkak –4 ta.

Tadqiqot natijalari. 1. Yurak yetishmovchiligi bilan kasallangan bemorlarning 72% takroran gospitalizasiyalanadi. Eng ko’p va eng tez gospitalizasiyalanadigan yosh oralig’i – 60-79 yoshdagi YYEH III va YYEH IV darajasi bilan kasallangan bemorlar.

2. Takroran gospitalizasiyalishning asosiy sababi yondosh kasalliklarning asorati 55.1% va boshqa sabablar 49.1%-ni tashkil etadi. Uning ichida 82% bemorlar shifokor tavsiyalariga rivoja qilmaydi, bemorlarning 50%-i qabul qilayotgan dori vositalarining rejimiga amal qilmaydi, 40%-i diyeta va rejimga amal qilmaydi, 16%-i arterial qon bosimi va vaznini nazorat qilmaydi.

Komplayens buzilishining asosiy sababi 58% - bemor va shifokor o’rtasidagi aloqaning to’g’ri bo’lmasligi, 54% - bemorlarda tavsiya qilingan shifo muolajalariga harajatning yetishmovchiligi sababidan davolanishni to’liq amalga oshirmsasligi.

Xulosa. 1. Stasionardagi barcha bemorlarning yurak yetishmovchiligi darajasini shartli ravishda funksional probalarmi qo’llanish orqali aniqlash (anamnezida yurak yetishmovchiligi hastaligi bo’lmasa ham aniqlash kerak)

2. Stasionarda davolangandan so’ng asosiy tashxisga va yurak yetishmovchiligi hastaligining funksional pog’onasiga qarab davolanish natijasini baholash.

3. Yurak yetishmovchiligi hastaligi bilan kasallangan bemorlarni davolashda sarflanadigan harajatni hisobga olib tavsiya etish.

4. Yurak yetishmovchiligi hastaligi bilan kasallangan bemorlarga preparatlarni o’z vaqtida qabul qilish, rejim saqlash, diyeta qoidalariga amal qilinishi uchun tavsiyalarni berib borish.